

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o mytach na publicznych, nieraryalnych drogach, mostach i przewozach.

Wysoki Sejmie!

Ustawa drogowa z dnia 18. sierpnia 1866. weszła w życie z dniem 1. stycznia 1868.

Na podstawie tej ustawy przeszły wszystkie drogi krajowe, powiatowe i gminne w zarząd Reprezentacyj krajowych.

Po odebraniu zarządu dróg krajowych i powiatowych od c. k. Rządu krajowe okazała się nagląca potrzeba uregulowania stosunków mytniczych z uwzględnieniem postanowień obecnie istniejących ustaw.

Utrzymanie myt na publicznych nieraryalnych drogach jest usprawiedliwionem stosunkami kraju naszego: albowiem z powodu zniesienia systemu konkurencyjnego ponosi fundusz krajowy i powiatowy wydatki budowy i utrzymania dróg krajowych i powiatowych.

Wydatki na budowę i utrzymanie dróg krajowych na rok 1868. są obliczone na kwotę 440.563 złr. w. a., której część w ilości 110.789 złr. 29 c. w. a. pokrywa dochód z myta.

Gdyby zatem myta nie istniały, musiałby fundusz krajowy pokryć powyższy dochód z myt.

Dlatego przyjęto zasadę w ustawie o mytach, ażeby każdy używający bezpośrednio dróg, mostów i przewozów do utrzymania tychże przyczyniał się przez opłatę mytniczą w stosunku używania tych przedmiotów.

Szybkie i łatwe wykonywanie potrzebnych zarządzeń administracyjnych należy do koniecznych warunków dobrej administracji.

Atoli §. §. 6. i 29. ust. drogowej z dnia 18. sierpnia 1866. tamują zarząd myt w bardzo niekorzystny sposób; zezwolenie na myta bowiem zawisłem czynią od ustawodawstwa krajowego i oddają Władzom rządowym prawo zezwolenia na postawienie lub przeniesienie rogatek, równie jak rozstrzyganie sporów co do uwolnienia od myta.

Przy nieregularnem zbieraniu się Sejmu krajowego musiałyby naglące sprawy często zalegać latami, a kosztowne budowy krajowe, powiatowe i gminne pozbawione byłyby przez dłuższy czas dochodu z myt, co niekorzystnie oddziaływałoby na stan dotyczących funduszków.

Wydział krajowy, jako organ wykonawczy byłby pozbawiony swobody szybkiego i skutecznego działania, jak to już i w obecnym dzieje się czasie, gdzie wiele spraw mytniczych niezadowolonych z powodu ograniczonej działalności zalega w Wydziale krajowym.

Dlatego należałoby postanowienie obu wyżprzytoczonych paragrafów ustawy drogowej usunąć i zastąpić je postanowieniami niniejszym projektem objętymi.

Wydział krajowy wnosi więc:

«Wysoki Sejm raczy przychylić się do projektu załączonego ustawy o mytach na publicznych nieraryalnych drogach mostach i przewozach.

Leon książę Sapieha

Marszałek krajowy.

Julian Ławrowski

Sprawozdawca.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 25. czerwca 1868.

L. W. 1970.

Projekt

do ustawy o mytach na publicznych nie-eraryalnych drogach, mostach i przewozach.

§. 1.

Na wszystkich drogach krajowych pobierana będzie opłata myta.

Na drogach powiatowych może być zaprowadzone myto za uchwałą Rady powiatowej, potwierdzoną przez Wydział krajowy.

Na drogach gminnych może być ustanowione myto za uchwałą Wydziału krajowego.

§. 2.

Myta prywatne na drogach krajowych istnieć nie mogą.

Jeżeliby myta prywatne na jakiej drodze krajowej, lub na krajową zmienić się mającej prawnie już istniały, przechodzą przedmioty, od których myto zaprowadzone było, równie jak te, które do wykonywania poboru służyły, na własność funduszu krajowego, a wynagrodzenie za nie nastąpi według przepisów o wywłaszczeniu.

§. 3.

Przedmioty na drogach powiatowych, do których prawo pobierania myta prywatnego przywiązane jest, mogą wskutek uchwały Rady powiatowej nabyte być w drodze wywłaszczenia na fundusz tej drogi, na której myto istnieje.

Również mogą przedmioty na drogach gminnych powyż wskazane za uprzednią uchwałą Rady gminnej i za przyzwoleniem obszaru dworskiego w drodze wywłaszczenia być nabyte na fundusz utrzymania tej drogi gminnej.

§. 4.

Jeżeli droga przechodzi z niższej kategorii w wyższą lub odwrotnie, ustają na niej istniejące myta, a nadal nie mogą być ustanowione tylko wedle przepisów odnoszących się do tej kategorii dróg, w którą przechodzi.

§. 5.

Stacje myta drogowego będą ustanawiane zazwyczaj w odległości 2 do 3 mil. Myta mostowe i przewozowe mają być zwykle pobierane razem z mytem drogowym, w którym to celu stacja może być zmniejszoną nawet do jednej mili. — Nie należy jednakże łączyć poboru najwyższej należności drogowego z poborem najwyższej należności mostowego lub przewozowego.

§. 6.

Opłatę myta drogowego oblicza się całymi milami tak, iż nadwyżkę $\frac{3}{4}$ mili i więcej, przyjmuje się z całą milę, a $\frac{1}{4}$ i niżej wcale się nie liczy. Ułamek od $\frac{1}{4}$ do $\frac{3}{4}$ mili będzie wliczonym do najbliższej linii mytniczej, a jeżeli linia ta nie ma żadnego ułamku do wyrównania, będzie całkiem z rachunku opuszczony na korzyść publiczności.

§. 7.

Miejsca stacji mytniczych oznacza ta władza, która ma prawo zaprowadzania myta, wszakże należy zachować zasady, iż pierwsza stacja ustanawia się od granicy krajowej ku środkowi kraju.

§. 8.

Myto drogowe opłaca się tylko za przestrzenie zupełnie i bez przerwy zbudowane w długości przynajmniej jednej całej stacyi.

§. 9.

Myta mostowe mają być pobierane od mostów o więcej jak 10 sążni długości, a to według następujących klas:

I. od mostów do 20 sążni długości należytość, równającą się należytości za jedną milę.

II. do 40 sążni należytość za dwie, a

III. od mostów nad 40 sążni za 3 mile drogi.

Również oblicza się długość wszystkich przynajmniej po 5 sążni długości mających mostów, pomiędzy dwoma stacyami znajdujących się; a jeżeli wszystkich takich mostów długość razem wzięta najmniej 20 sążni wynosi, wymierza się należytość wedle ich ogólnej długości tak, aby najwyższa należytość mostowa na jednej stacyi dla wszystkich mostów razem, nie przekraczała taryfy jednego mostu najwyższej klasy.

§. 10.

Jeżeli się myto drogowe pobiera razem z mostowem, tedy ma się odbywać przy stacyi, gdzie takowe (według §. 7.) z góry może być pobierane.

§. 11.

Myta przewozowe dzielą się również na trzy klasy, według szerokości rzek i według tych samych stopniowań, jak myta mostowe, z tą różnicą, iż także od przewozów przez rzeki, mniej niż 10 sążni szerokości mających, należytość ma być opłaconą według najniższego wymiaru.

§. 12.

W przypadku, jeżeli most od którego się myto płaci, tymczasowo przewozem musi być zastąpiony, należytość opłacaną będzie nie przewozowa, lecz mostowa.

Jeżeli od mostu zastąpionego tymczasowo przewozem żadnej opłaty nie pobierano, wtedy także od zastępującego go przewozu przez rzekę żadna opłata należyć nie będzie.

§. 13.

Wydział krajowy stanowi o taryfie mytniczej, którą wraz z zbiorem przepisów przesyła dla każdej stacyi mytniczej.

Na każdej stacyi mytniczej zewnątrz lokalności poboru wywieszoną być winna taryfa w miejscu widoczném dla każdego i schronionem od zepsucia przez niepogodę.

Oprócz tego należy wręczyć poborcy myta zbiór przepisów istniejących co do opłacania myta, co do częściowych ulżeń i uwolnień od tegoż, jakoteż co do obowiązków poboru względem publiczności. Poborca obowiązany jest okazać zbiór przepisów stronie na każde jej żądanie.

§. 14.

Dla każdej stacyi oznacza się tylko jedna wysokość należytości, którą każdy rogatkę przebywający, jeżeli prawnie nie jest wolny od opłaty, opłacać ma bez względu na kierunek w jakim ją przebywa, — lub też na przestrzeń drogi, którą przebył przed przestąpieniem rogatki.

§. 15.

Jeżeli w której miejscowości z jakichkolwiek przyczyn na tej samej drodze, lub przy stykających się kilku drogach należących do tej samej kategorii, kilka rogatek jest postawionych, opłaca się myto raz tylko.

Wydział krajowy stanowi zresztą tak w powyższych, jakoteż i w innych niniejszém postanowieniem nie objętych wypadkach, czy myto opłacane być ma przy każdej z kilku rogatek ustanowionych w miejscowości, czy też tylko przy jednej.

§. 16.

Myta drogowe i mostowe pobierane będą tylko od bydła, a przy przewozach także i od osób.

§. 17.

Jako pojedynczy wymiar taryfy dla dróg krajowych stanowi się za milę, za most i przewóz I. klasy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa centy.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych jeden cent.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego pół centa.

W szczególności przy przewozach od jednej osoby jeden cent.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydłęcia niesionego lub wozem wieszionego nie opłaca się żadna należność.

Przy zezwoleniu na myta dla powiatowych i gminnych dróg, mostów i przewozów oznaczy Wydział krajowy w każdym poszczególnym wypadku taryfę poborową, która nie może przewyższać taryfy wyznaczonej dla dróg krajowych.

§. 18.

Wszelkie co do myta na drogach eraryalnych względem poszczególnych osób, przedmiotów, do czasowych lub lokalnych stosunków przepisane ulgi i uwolnienia od myta, stosowane będą całkiem w tym samym sposobie do myt na drogach krajowych.

Wydziałowi krajowemu przysłuży prawo zezwalania na dalsze zmniejszenia opłaty myta lub zupełne uwolnienia od teje na drogach krajowych, powiatowych i gminnych, na tych atoli dwóch ostatnich na wniosek Rady powiatowej.

§. 19.

Wszelkie względem dróg eraryalnych obecnie istniejące przepisy o obowiązkach publiczności co do dochodów z myta i obowiązań poborcy względem publiczności, stosują się także do dróg krajowych.

§. 20.

Dochód z myta należy podług kategorii dróg, mostów i przewozów do funduszu krajowego ~~odnośnie~~ powiatowego, — a na drogach gminnych do funduszu prestatujących, i ma być jedynie użyty na utrzymanie ~~tychże~~ przedmiotów.

Dochód z myt na drogach powiatowych pobierany za przestrzeń drogi leżącej w kilku powiatach, rozdzielony być winien między dotyczące powiaty w stosunku długości drogi przechodzącej przez poszczególne powiaty.

Jeżeli na drodze powiatowej, przechodzącej przez dwa lub więcej graniczących między sobą powiatów znajduje się kilka mostów, od których jedno tylko myto się opłaca, natenczas należy rozdzielić dochód mostowego pomiędzy powiaty w stosunku długości poszczególnych mostów.

§. 21.

Zniżenie taryfy w skutek obecnych postanowień, nastąpi po upływie albo po rozwiązaniu kontraktów dzierżawnych.

Zniżenie lub zniesienie taryfy na drogach powiatowych nastąpić może za uchwałą Rady powiatowej.

§. 22.

Uprawnienie pojedynczych gmin, obszarów dworskich, korporacji i osób do pobierania myta prywatnego na drogach krajowych trwa aż do nastąpić mającego wywłaszczenia (§. 2.); przy drogach powiatowych i gminnych zaś dotąd, dopóki odpowiednie Reprezentacye (§. 3.) nie zrobią użytku z przysługującego im prawa wywłaszczenia.

§ 23.

Prawo karania według istniejących przepisów w wypadkach omijania roгатki, nieopłacania myta, nieprzyzwoitego obejścia się ze stronami, nieprzepuszczania stron o każdej godzinie w dzień i w nocy bez zwłoki, nie pobieranie należności zewnątrz domu poborczego na drodze, niewywieszenia dokumentu taryfy zewnątrz lokalności poboru w sposób dla każdego przebywającego widoczny, nieoświetlenia roгатki w nocnej porze, pobierania myta w wypadkach, w których się nie należy, albo wyższego myta, niż postanowione, i we wszelkich innych sprawach między poborcą myta i stronami z powodu opłaty myta wynikłych, należy do naczelnika gminy, w której roгатka się znajduje według postanowienia §. 60. ust. gm. z dnia 12. sierpnia 1866.

Kara pieniężna do 10 złr. może być tylko w razie niemożności uiszczenia zamienioną na karę aresztu do 48 godzin.

§. 24.

Przez niniejszą ustawę znoszą się postanowienia §. 6. i 29. ustawy drogowej z dnia 18. sierpnia 1866., atoli przy postanowieniu lub przeniesieniu rogatek mają się władze autonomiczne zastosować do istniejących w tym względzie przepisów.

We Lwowie dnia 23. czerwca 1868.

Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę o mytach i rozporządzam, co następuje:

Artykuł I.

Niniejsza ustawa o mytach na publicznych nie-eraryalnych drogach, mostach i przewozach wchodzi zaraz po jej ogłoszeniu w wykonanie.

Artykuł II.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

. dnia 186 . . .

